



Nasjonal modell for fleksibel helsesykepleierutdanning

Samarbeid mellom Høgskolen i Innlandet (HINN) og Universitetet i Sørøst-Norge (USN) og kommuner i regioner i fylkene Telemark og Vestfold og Innlandet

Høgskolen i Innlandet (HINN) har i samarbeid med Universitetet i Sørøst-Norge (USN) utviklet en nasjonal fleksibel nett- og samlingsbasert helsesykepleierutdanning. Utdanningen er et tilbud til i regioner i fylkene Telemark og Vestfold og Innlandet. Studiet vil følge bestemmelsene gitt i rammeplanen og forskrift for helsesøsterutdanninger (Utdannings- og forskningsdepartementet, 2005).

https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kilde/kd/pla/2006/0002/ddd/pdfv/269386rammeplan_for_helsesosterutdanning_05.pdf.

Opptakskrav, faglig innhold og kravene til praksis vil være i henhold til vanlig praksis ved HINN.

Høsten 2019 søkte HINN i samarbeid med USN Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (DIKU) om midler (kr. 3 500 000) til å utvikle og prøver ut en fleksibel nasjonal helsesykepleierutdanning. Søknaden er innvilget og tildelt sum er på kr 3.300.000.

Studiet er særlig rettet mot studenter som på grunn av bosted eller livssituasjon ikke har anledning til å studere fast ved en universitets- eller høyskolecampus.

Helsesykepleiere står sentralt i folkehelsearbeidet i norske kommuner og bidrar til en bærekraftig utvikling av helsetjenesten i takt med demografiske, sosiale, miljømessige og teknologiske endringer. Hovedmålgruppen er barn, unge og deres familier og målet med helsesykepleiers arbeid er å fremme gode helsevalg, mestring og livskvalitet, og identifisere skjevutvikling, omsorgssvikt og sykdom tidlig.

De siste tiårene har avdekket en mangel på kvalifiserte helsesykepleiere i kommunene. Barn og unge etterspør tjenesten, særlig skolehelsetjeneste og helsestasjon for ungdom. Flere kommuner ansetter sykepleiere i helsesykepleierstillinger. Disse får ikke fast ansettelse og er ikke fullt kvalifisert for arbeidet. Oppgaver tillagt helsesykepleierfunksjonen vil de ikke kunne gjennomføre, som forskriving av prevensjonsmidler og administrasjon av langtidsvirkende prevensjon som implantater og spiral. Dette er oppgaver som er forskriftsfestet for helsesykepleiere og jordmødre (ref).

Helsesykepleierutdanningen er en videreutdanning for off. godkjente og autoriserte sykepleiere med fordypning i helsefremmende-, sykdomsforebyggende- og endringsarbeide rettet mot barn, unge og deres familier. Utdanningen er praksisnær og forskningsbasert, og skal møte samfunnets behov for likeverdige og kunnskapsbaserte helsetjenester.

Helsesykepleierutdanningen er en attraktiv utdanning. Blant de høgskoler og universitet som tilbyr utdanningen er det svært høye søkertall. Høgskolen i Innlandet hadde våren 2020 over 700 søkere til 20 studieplasser. Det er tilsvarende søkertall ved de andre helsesykepleierutdanningene i landet. Til tross for stor interesse blant sykepleiere om å ta en



helsesykepleierutdanning greier ikke antallet studieplasser ved høgskoler og universitet å utdanne nok helsesykepleiere.

Helsesykepleierutdanningene har et krav om veiledede studier i praksis. Studentene vil i studier i praksis anvende teoretisk kunnskap om faktorer som fremmer/hemmer helse, videreutvikler sykepleie og omsorg og få erfaring i praktisk yrkesutøvelse. Praksis fordeles over tre perioder (tre semestre) med en, fem og fire uker og gjennomføres fortrinnsvis i kommunehelsetjenesten. Dette innebærer ca. 400 timers studieinnsats for studenten med 300 timer til stede i praksis (dvs. ca. 30 timer per uke til sted i praksis og ca. 10 timer per uke til selvstudium). Praksisstudiene er obligatoriske.

Om utdanningsinstitusjonene (HINN, USN) skal kunne gjennomføre en fullverdig helsesykepleierutdanning, må de ha strukturerte og faglige studier i praksis. Dette fordrer et godt og forpliktende samarbeid med kommuner i angitte regioner. HINN og USN har gjennom flere år erfart et godt samarbeid med kommunene. Planlagt utdanning som hovedsakelig skal forgå på nett legger opp til nye måter å samarbeide med praksisfeltet på.

Det kan være en utfordring ved et studium basert på nettsamlinger. HINN har utviklet en veiledningsmodell med både hoved- og daglig veileder for studier i praksis. Hovedveileder har ansvar for 5-6 studenter hver, planlegger studiene i praksis sammen med studenten, helsesykepleier i kommunen og lærer i skolen. I tillegg har de ansvar for at planlagte vurderinger gjennomføres sammen med helsesykepleier (daglig veileder) i praksis og skolen. Studentene kan gjennomføre studier i praksis nær egen hjemlass.

Utdanningen gjennomføres i perioden fra februar 2021 til desember 2022 (4 semestre). Studiet er en kombinasjon av en fysisk samling i oppstarten av hvert semester i tillegg til nettbaserte læringsressurser. Praksis vil som tidligere nevnt gjennomføres i tre perioder/semester, vår 2021, høst 2021 og vår 2022.

HINN og USN utvikler og gjennomfører den fagmessige delen av studiet som beskrevet i søknaden til DIKU og studiets studieplan. Studiet administreres fra Høgskolen i Innlandet og studentene vil formelt bli tatt opp ved samme institusjon.

Under styringsgruppemøte med blant annet KS sine representanter i de to fylkene kom det frem et ønske om å utdype kommunenes ansvar relatert til studier i praksis og veiledningen av studentene.

Kommunene i angitte regioner forplikter seg til følgende:

- **Å bidra til at hoved- og daglige veileder kan samarbeide med studieprogramansvarlig/ fagansvarlig for studier i praksis om tilrettelegging av studier i praksis**

Helsesykepleierutdanningene ved HINN og USN anerkjenner praksisfeltets erfaring og kunnskap om praksis. Veiledningsmodellen, utviklet ved HINN fordrer et tett samarbeid mellom skolen og veiledere (praksis) fordi studentene skal ha flere evalueringer og vurderinger i løpet av sine studier i praksis. Disse evalueringene og vurderingene gjør veilederne og skolens lærere sammen. Hovedveilederne har ansvaret for planleggingen og gjennomføringen i samarbeid med skolens lærere. Dette medfører at hovedveilederne må en



ressurs for å kunne gjennomføre arbeidet. Hovedveileder har ansvaret for fem studenter de tre første semestrene. I tabellen under det stipulert timebehov for denne oppgaven, se tbl 1.

Tabell 1 Stipulert ressursbruk for en hovedveileder som har fem studenter over tre semestre

Oppgaver for hovedveileder	Semester 1	Semester 2	Semester 3
Planlegge praksis for fem studenter. Påse at studentens plan og mål for studier i praksis sendes praksis	5	3	3
Kontaktsamtale med student/praksis (Zoom)	5	1	1
Samtale med skolens lære (Zoom)	2	2	3
Midtevaluering (Zoom)		10	10
Sluttevaluering (Zoom)		10	10
Antall timer	12	26	27

- **Dekke kostnader til hoved- og daglige veiledere. Her vil prosjektet bidra med en sum til hovedveilederne**

Tabell 1 viser et antatt antall timer en hovedveileder vil ha behov for gjennom hele utdanningen. Beregningen over viser totalt antall timer for fem studenter, 65 timer, dvs. 13 timer pr. student i hele studieperioden. Denne ressursen må kommunen som studenten kommer fra, forplikte seg til å betale. Dette kan antagelig gjøres på ulike måter, enten som en direkte utbetaling til hovedveileder eller til hovedveilederens arbeidsgiver som frigjør arbeidstid til hovedveilederarbeidet. Flere kommuner samarbeider om en hovedveileder. Hovedveileder vil motta et honorar fra HINN/USN pålydende kr. 5000 i semesteret over tre semestre.

- **Dekke eventuelle reisekostnader til hoved- og daglig veileder**

Det meste av dette arbeidet for hovedveileder vil forgå digitalt og det er ikke forventet fra skolen at hovedveileder skal møte på studentens praksisplass.

- **Eventuelt dekke kostnader til studenten**

Studentene må selv betale kostnader knyttet til reise/opphold ved de fysiske samlingene, i tillegg til pensumbøker og semesteravgift (pt. 789 pr. semester). Om kommunen vil dekke dette blir en avklaring kommunen selv gjør med «sine» deltakere på studiet. Kommunen må også legge til rette for at deres deltakere får fri til de fysiske samlingene og studier i praksis. Det er mulig for studentene å søke om stipend/lån i Lånekassen ved dette studiet.

- **Praksisveilederutdanning for hoved- eller daglige veiledere**

I styringsgruppemøtet hvor KS sine representanter deltok ble ytret også ønske om at HINN/USN utvikler et tilbud om en praksisveilederutdanning for helsesykepleiere som skal være hoved- eller daglig veileder i gjeldene kommuner.

HINN har utviklet en veilederutdanning på 15 studiepoeng som gjennomføres over to semestre, se studieplan. De helsesykepleiere som ønsker å ta denne utdanningen tas opp



som studenter ved HINN og betaler vanlig studieavgift. Øvrige kostnader relatert til dette studiet må studenten/helsesykepleieren og kommunen dekke; fri fra jobb til å delta på en campusbasert samling, lesetid, tid til eksamen og utgifter til litteratur o.l.

- **Bekjentgjøre dette utdanningstilbudet til aktuelle søkere i deres kommune**

Kommunen må være behjelpelig med å «markedsføre»/fortelle om dette utdanningstilbudet til aktuelle kandidater/søkere i deres kommune. I tillegg til å videreformidle informasjon om søkeprosessen.

- **Søknadsprosessen**

Kommunene får tilsendt lenke til søknadsweb og trinnvis veiledning på hva de aktuelle søkerne skal fylle ut. Kommunen videreformidler informasjon til aktuell(e) søker(e).

Det er viktig at søker på forhånd har fått attest fra kommunen på at de ønsker å søke studiet, da attesten skal vedlegges søknaden. Attesten må inneholde informasjon om navn på søker, hvilken kommune denne tilhører/er ansatt i, og at søker er oppfordret til å søke studiet.

Søknadsfrist er 15. desember 2020. Frem til da er 25 plasser reservert utvalgte kommuner, etter dette frigjøres det eventuelle ledige plasser til andre kommuner.

Vi ser med glede fram til samarbeidet. Høgskolen i Innlandet, på vegne av de to utdanningsinstitusjonene, vil inngå en avtale med de kommuner som har deltakere på helsesykepleierstudiet og praksisveilederutdanningen.

Kontaktinformasjon for ytterligere informasjon:

Vennlig hilsen Anne Kjersti Myhre Steffenak



Anne Kjersti Myhre Steffenak
PhD, Public Health Nurse, Psychiatric Nurse
Inland University of Applied Sciences
anne.myhre@inn.no
tlf 0047 624 30339



Trude Andersen
Rådgiver
Høgskolen i Innlandet
trude.andersen@inn.no